

6.10.21

מר יוסי אדלשטיין

ראש מנהל אכיפה וזרים

בדוא"ל

שלום רב,

הנדון: תשובתכם בעניין פרסום רשימת ה"זכאים" בעקבות בג"צ 4630/17 – התראה לפני הליכים

סימוכין: מכתבן של עו"ד מיכל פומרנץ וכרמל פומרנץ מיום 12.7.21; תשובתכם מיום 23.8.21

בשם המוקד לפליטים ולמהגרים והיא"ס ישראל, הרינו לפנות אליכם בנוגע ליישום פסק הדין שניתן בבג"צ ADAM GUBARA TAGAL 4630/17 ו- 23 אח' נ' שר הפנים (25.4.21) (להלן: "פסק הדין"):

ראשית, בהמשך לתשובתכם מיום 23.8.2021 לעו"ד מיכל פומרנץ ועו"ד כרמל פומרנץ בה דחיתם את בקשתן לפרסום רשימות "זכאים" מכוח פסק הדין, אנו פונות אליכם **בבקשה לפרסום בתוך 21 ימים את רשימת מספרי האשרות של יוצאי דרפור וחבל הנובה שהגישו בקשותיהם למקלט עד "המועד הקובע" שנקבע בפסק הדין**. זאת נוכח החשיבות הקריטית שבפרסום רשימת הזכאים כפי שיפורט להלן, ובהתחשב בכך שאין כל מניעה לפרסומה באופן שלא יפגע כלל בפרטיותם של מבקשי המקלט.

שנית, נבקשכם **לפעול בהקדם לקביעת מועדים לעריכת בדיקות מניעה פלילית/בטחונית לאותם זכאים, וזאת בהתאם לקביעתו של בית המשפט העליון כי יש להשלים את הבדיקה לפני יום ה- 31.12.21**.

והכל כדלקמן:

1. ביום 25.4.2021 ניתן פסק דינו של בית המשפט העליון בבג"צ 4630/17, ונקבע כי על הרשות למצוא פתרון לסוגיית אי-ההכרעה בבקשות המקלט של יוצאי דרפור וחבל הנובה. כן קבע בית המשפט העליון, בדעת רוב, כי ככל שלא יוכרעו הבקשות, פרטנית או קבוצתית, או שיינתן מעמד הומניטרי אשר ייתר את ההכרעה בבקשות, עד סוף שנת 2021, תנפיק רשות האוכלוסין אשרות מסוג א/5 לכל מבקשי המקלט אשר הגישו את בקשותיהם למקלט עד מועד הגשת העתירה (11.6.2017), להלן: "המועד הקובע", בכפוף להיעדר מניעה פלילית או ביטחונית שתושלם לא יאוחר מיום 31.12.21. על פי הנתונים שנמסרו במסגרת פסק הדין, מדובר ב- 2,445 בקשות מקלט אשר הוגשו עד תאריך זה וממתינות להכרעה.

2. כידוע, מאז הגשת העתירה ולאורך ניהול ההליך, פרסמה הרשות שלוש החלטות על מתן מעמד הומניטרי ליוצאי דרפור (בשנים 2017, 2018) על פי קריטריונים שהוגדרו על ידי הרשות. **בכל אחת מפעמים אלו, בה ניתן מעמד לכ- 300 מבקשי מקלט בכל פעם, פעלה הרשות באופן יזום לפרסום רשימות של מספרי האשרות של אלו הזכאים למעמד מכוח ההחלטות**. אלא, שאי-פרסום הרשימות

מבעוד מועד הובילה לטעויות אשר הצריכו פניה פרטנית של מבקשי מקלט שבפועל היו זכאים להיכלל ברשימה אך הושמטו ממנה, פניות שאף הובילו לניהול הליכים משפטיים שחלקם התקבלו.

3. משום כך, פנו כאמור עו"ד מיכל פומרנץ וכרמל פומרנץ אשר ייצגו את העותרים בהליך דן בבקשה לפרסום מבעוד מועד של "רשימת מספרי האשרות" של כל מבקשי המקלט אשר הסעדים שנקבעו בפסק הדין רלוונטיים לגביהם. לצערנו, ביום 23.8.21 דחתה הרשות את בקשתן לפרסום הרשימות. הטעמים לדחיה הינם כי "אין בכוונת הרשות לפרסם פרטים אישיים של מבקש מקלט כזה או אחר" וכי חזקה על מבקשי מקלט כי ידעו מתי הגישו בקשתם למקלט וככל שברצונם לוודא זאת ביכולתם לפנות באופן פרטני ליחידת הטיפול במבקשי מקלט לשם בירור. תשובה זו אינה יכולה לעמוד.

4. לא ברורה הטענה לפיה אין בכוונת הרשות לפרסם פרטים אישיים של מבקשי מקלט, שהרי מעולם לא נתבקשתם למסור פרטים אישיים שכאלו אלא רק רשימות של מספרי האשרות בדיוק כפי שנעשה על ידי הרשות, באופן יזום, בפעמים הקודמות. **בתשובתכם הנוכחית לא טרחתם להסביר מדוע דווקא פרסומן כעת עלול להוביל לפגיעה בכל מאן דהוא.**

5. מנגד, דווקא הימנעות מפרסום הרשימות עלולה להוביל לפגיעה בלתי נדרשת ובלתי מידתית בזכויות מבקשי המקלט. כפי שהסבירו עו"ד מיכל פומרנץ וכרמל פומרנץ – פרסום הרשימות מבעוד מועד יכולה לאפשר למי שסבור כי הינו זכאי להיכלל ברשימה אך אינו נכלל בה, זמן לפנות ולהשיג מראש על כך (ולא להידרש להמתין חודשים רבים אח"כ), לפני קבלת החלטת המדינה. סירובכם לפרסם את רשימת מספרי האשרות עלולה למנוע ממבקשי מקלט הזקוקים לכך לפעול בדרכים אלו, ואף למנוע מהרשות להיערך כראוי להענקת המעמד לכל מי שזכאי לו בהתאם לפסק הדין.

6. כך, למשל, רק לאחר פרסום הרשימות הקודמות נוהל הליך משפטי בעניינו של אדם שהרשות טענה כי לא הגיש בקשת מקלט, ורק במסגרת ההליך נמצאה הבקשה וניתן לו המעמד. זאת ועוד, כפי שקבע בית הדין לעררים בערר 1279-16, מבקשי מקלט רבים מסודן ואריתריאה סבורים כי הגישו בקשת מקלט (על אף שבקשתם אינה מצויה בידי הרשות), בין אם כי הגישו בקשה או נרשמו בנציבות האו"ם לפליטים, או כי שוחררו ממשמורת וקיבלו אשרה. פרסום הרשימה יכול לידע אותם כי מבחינת הרשות הם לא הגישו בקשה.

7. **דרישה כי כל מבקש מקלט שאינו יודע האם הגיש את בקשתו במועד הקובע יפנה באופן פרטני אינה סבירה או יעילה.** נזכיר, כי המדובר ב 2445 בקשות, אשר הוגשו לפני למעלה מחמש שנים. לא מן הנמנע כי לאחר זמן כה רב, מבקשי מקלט רבים מתוך אלו לא יזכרו בדיוק את החודש המדויק בו הגישו את בקשתם והאם זו הוגשה בראשיתה של שנת 2017 או שמא בסופה. זאת ועוד, חלקם כלל לא יודעים כיצד ליצור קשר ישיר עם יחידת ה-RSD (העמוסה לעיפה ואשר אין בה מענה טלפוני או פיזי) לצורך בירור.

8. **הדרישה לבדיקה עצמאית של סטטוס בקשת המקלט, היתה יכולה לעמוד בתוקפה לו היתה מפעילה הרשות מערכת מסודרת בה היו יכולים מבקשי המקלט לבדוק את סטטוס בקשת המקלט שלהם, מועד הגשתה ומועדי הטיפול הקבועים בה – אך למרבה הצער מערכת שכזו אינה קיימת.** נזכיר כי כבר לפני כשנה, ביום 2.12.2020 פנה המוקד לפליטים ולמהגרים בבקשה בעניין זה, וביום 9.3.21 ענה מר חיים אפרים, כי "הקמת אזור אישי לזרים היא אחד המהלכים המקודמים במסגרת אסטרטגיית הדיגיטל של הרשות" וכי נושא זה מתועדף במקום גבוה ומצוי בשלבי תכנון. אלא שבחלוף חצי שנה מתשובתו מערכת כאמור טרם הוקמה.

9. מכל האמור ובשים לב לכך שממילא מדובר ברשימה שהרשות כבר נתנה אודותיה נתונים בהליכים המשפטיים וניתן להניח שכבר ערכה לצורך יישומו של פסק הדין, ובהתחשב בפגיעה הצפויה של מי שלא ייכלל בשוגג ברשימות אלו ויידרש לפעולות שונות לצורך הכללתו בהן, נבקש כי תפורסם הרשימה בהקדם.

10. **שנית, נבקש גם כי תחלו לזמן את מבקשי המקלט הזכאים לכך בהתאם לפסק הדין, לבחינה פלילית/בטחונית בלשכות באיזור מגוריהם, דבר שככל הידוע לנו לא נעשה עד היום.**

11. כידוע, על פי פסק דינו של בית המשפט העליון יש להשלים את בחינתם של כלל אותם אנשים לפני יום 31.12.21 (פסקה 27 לפסק הדין). נזכיר כי בשלושת הפעמים בהן החליטה הרשות על מתן מעמד ל – 300 מבקשי מקלט בכל פעימה, ארכה השלמת בדיקות אלו חודשים רבים. כעת, כאשר מדובר ב- 2445 מבקשי מקלט- כמות הגדולה פי 8 מזו שנדרשה לבחינה בפעילות הקודמות – יש להניח כי זו תיקח זמן רב, גם בעבודה מאומצת ביותר. למרות זאת, למיטב ידיעתנו, עד כה לא החלה הרשות (לפחות לא באופן נרחב) לקבוע מועדים וזימון לביצוע הבדיקה, וזאת אף שאנו ניצבים פחות משלושה חודשים לפני המועד שקצב בית המשפט.

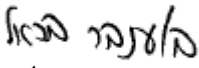
12. בהתחשב בכך כי עד כה לא נקבעה על ידי הרשות מדיניות חלופית אשר יש בה כדי להימנע מעריכות בדיקות בטחונית/פליליות כאמור, ברי כי אם לא תפעל הרשות באופן מיידי לקביעת הבחינה הנדרשת, הדבר עלול להוביל בפועל לביזוי פסק דינו של בית המשפט העליון. מובן, כי גם אם תמצא הרשות פתרון חלופי כמוצע בידי בית המשפט בפסק דינו, לא ייגרם כל נזק מעריכת אותן בדיקות לבל יופר פסק הדין.

13. נוכח העובדה כי המועד לקיום הוראות פסק דינו של בית המשפט העליון (31.12.21) קרוב ביותר, ובהתייחס למכלול הנסיבות שפורטו לעיל – נבקשכם לחזור בכם מהחלטתכם ולפעול לפרסום מספרי האשרות של יוצאי דרפור וחבל הנובה שהגישו בקשותיהם למקלט עד "המועד הקובע" בתוך 21 ימים ממשלוח מכתב זה.

14. עד מועד זה, נבקשכם גם לפעול לקביעת מועדים לעריכת הבדיקות להיעדר מניעה פלילית/בטחונית, בהתאם להוראות פסקה 27 לפסק דינו של בית המשפט העליון.

15. ככל שלא תתקבל תשובתכם בתוך 21 ימים, נאלץ לכלכל את צעדינו המשפטיים בהתאם.

בכבוד רב,

נמרוד אביגאל, עו"ד
סמנכ"ל
היא"ס ישראל

ענבר בראל, עו"ד
מנהלת המחלקה המשפטית
המוקד לפליטים ולמהגרים

העתק:
עו"ד שונית שחר, עו"ד, רשות האוכלוסין וההגירה

אורית שרמי, מנהל אכיפה וזרים